

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 77/12
v Luxemburgu 14. júna 2012

Rozsudok vo veci C-618/10
Banco Español de Crédito SA/Joaquín Calderón Camino

Vnútroštátny súd nemôže zmeniť obsah nekalej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom

Ak vnútroštátny súd konštatuje, že ide o takú podmienku, je povinný ju iba neuplatniť

V Španielsku sa môžu súdom predkladať návrhy na vydanie platobného rozkazu v súvislosti so zaplatením splatného a vymáhateľného peňažného dlhu, ktorý nepresahuje výšku 30 000 eur, ak je výška tohto dlhu riadne preukázaná. Ak je takýto návrh podaný v súlade s týmito požiadavkami, dlžník je povinný tento dlh zaplatiť alebo podať proti tejto platbe odpor v lehote 20 dní, pričom o spore sa rozhodne v rámci bežného občianskoprávného konania. Španielska právna úprava však neopravňuje súdy rozhodujúce o návrhu na vydanie platobného rozkazu *ex offio* rozhodnúť o neplatnosti nekalých zmluvných podmienok, ktoré sú súčasťou zmluvy uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom. Posúdenie prípadnej nekalej povahy zmluvných podmienok v takej zmluve je teda prípustné len v prípade, ak spotrebiteľ proti platbe podá námietku.

Pokiaľ španielske súdy môžu konštatovať neplatnosť nekalej zmluvnej podmienky, ktorá je súčasťou spotrebiteľskej zmluvy, vnútroštátna právna úprava im umožňuje zmluvu doplniť tak, že zmenia obsah tejto nekalej zmluvnej podmienky spôsobom, ktorý odstráni jej nekalú povahu.

V máji 2007 J. Calderón Camino uzatvoril zmluvu o úvere vo výške 30 000 eur so španielskou bankou Banesto na účely nadobudnutia motorového vozidla. Nominálna úroková sadzba bola stanovená na 7,950 %, RPMN (ročná percentuálna miera nákladov) na 8,890 % a úroky z omeškania na 29 %.

Napriek tomu, že úver bol splatný až 5. júna 2014, Banesto zastávala názor, že jeho splatnosť nastala už pred týmto dňom, pretože v septembri 2008 ešte nebolo zaplatených sedem mesačných splátok. Z tohto dôvodu podala banka 8. januára 2009 na Juzgado de Primera Instancia n°2 de Sabadell (Španielsko) návrh na vydanie platobného rozkazu na sumu 29 381,95 eura, zodpovedajúcu nezaplateným mesačným splátkam zvýšeným o zmluvné úroky a trovy konania.

Tento súd vydal uznesenie, v ktorom *ex offio* vyhlásil neplatnosť zmluvnej podmienky týkajúcej sa úrokov z omeškania z dôvodu jej nekalej povahy. Okrem toho túto sadzbu znížil z 29 % na 19 % a žiadal, aby Banesto nanovo vypočítala výšku úrokov.

Audiencia Provincial de Barcelona (Španielsko), ktorému bol predložený spor v rámci odvolania proti tomuto uzneseniu, sa Súdneho dvora pýta jednak, či smernici o nekalých zmluvných podmienkach¹ odporuje právna úprava členského štátu, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá vnútroštátnemu súdu rozhodujúcemu o návrhu na vydanie platobného rozkazu neumožňuje *ex offio* preskúmať prípadnú nekalú povahu podmienky, ktorá bola vložená do spotrebiteľskej zmluvy. Ďalej chce španielsky súd zistiť, či je španielska právna úprava, ktorá súdom umožňuje nielen nekalé zmluvné podmienky neuplatniť, ale aj zmeniť ich obsah, v súlade s uvedenou smernicou.

¹ Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, s. 29; Mim. vyd. 15/002, s. 288).

Vo svojom rozsudku z tohto dňa Súdny dvor po prvé konštatoval, že vnútroštátny súd je povinný *ex officio* preskúmať prípadnú nekalú podmienku spotrebiteľskej zmluvy, pokiaľ má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel. Súdny dvor pritom uvádza, že španielska právna úprava neumožňuje súdu rozhodujúcemu o návrhu na vydanie platobného rozkazu *ex officio* preskúmať prípadnú nekalú povahu podmienok, ktoré sú súčasťou zmluvy uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, a to napriek tomu, že má k dispozícii všetky informácie o právnom a skutkovom stave potrebné na tento účel. Za týchto okolností Súdny dvor tvrdí, že takýto procesný režim je spôsobilý obmedziť efektivitu ochrany, ktorú smernica o nekalých zmluvných podmienkach chce poskytnúť spotrebiteľom.

Vzhľadom na celkovú podobu, priebeh a osobitosti konania o platobnom rozkaze totiž existuje nezanedbateľné riziko, že dotknutí spotrebiteľia nepodajú odpor potrebný na konštatovanie neplatnosti nekalej zmluvnej podmienky. Niektoré faktory totiž môžu odradiť spotrebiteľov od podania odporu (mimoriadne krátka lehota stanovená na tento účel, trovy spojené so súdnou žalobou, ktoré vzniknú v pomere k výške napadnutého dlhu, neznalosť svojich práv, nekompletné informácie, ktoré majú k dispozícii z dôvodu obmedzeného obsahu návrhu na vydanie platobného rozkazu podaného predajcom alebo dodávateľom). Predajcom alebo dodávateľom by teda na to, aby zbavili spotrebiteľov ochrany sledovanej smernicou, stačilo iba podať návrh na začatie konania o platobnom rozkaze namiesto riadneho občianskeho konania.

Za týchto podmienok Súdny dvor dospel k záveru, že španielska procesná právna úprava nie je v súlade so smernicou, keďže v konaniach začatých predajcom alebo dodávateľom proti spotrebiteľom znemožňuje alebo nadmerne sťažuje uplatnenie ochrany, ktorú smernica zamýšľa poskytnúť spotrebiteľom.

Po tomto spresnení Súdny dvor po druhé pripomína, že podľa smernice nekalá zmluvná podmienka vložená do zmluvy uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom pre tohto spotrebiteľa nie je záväzná a že zmluva obsahujúca takú zmluvnú podmienku je pre strany naďalej záväzná podľa tých istých podmienok, ak je jej ďalšia existencia možná bez tejto nekalej podmienky. Preto Súdny dvor konštatuje, že smernici odporuje španielska právna úprava, ktorá poskytuje vnútroštátnemu súdu v prípade, že rozhodne o neplatnosti nekalej zmluvnej podmienky, možnosť zmeniť obsah tejto podmienky.

Súdny dvor sa domnieva, že taká možnosť – ak by sa vnútroštátnemu súdu priznala – by mohla odstrániť odstrašujúci účinok pre predajcov alebo dodávateľov spočívajúci v tom, že sa takéto nekalé podmienky voči spotrebiteľovi jednoducho neuplatnia. Preto taká možnosť zaručuje menej účinnú ochranu spotrebiteľov, než je ochrana, ktorá vyplýva z neuplatňovania týchto podmienok. Pokiaľ by totiž vnútroštátny súd mohol meniť obsah nekalých podmienok, predajcovia alebo dodávatelia by sa mohli pokúšať dotknuté podmienky používať s vedomím, že aj keby bolo rozhodnuté o ich neplatnosti, mohol by súd zmeniť zmluvu, takže by týmto spôsobom ostali ich záujmy zabezpečené.

V dôsledku toho sú vnútroštátne súdy pri konštatovaní existencie nekalej zmluvnej podmienky povinné takúto podmienku iba neuplatniť, aby nebola záväzná pre spotrebiteľa, avšak nemôžu zmeniť jej obsah. Zmluva, do ktorej sa vložila zmluvná podmienka, totiž musí v zásade existovať ďalej bez akejkoľvek zmeny okrem odstránenia nekalých podmienok, pokiaľ je jej ďalšia existencia možná v súlade s pravidlami vnútroštátneho práva.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

www.curia.europa.eu

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Fotografie z vyhlášení rozsudku sú k dispozícii na ["Europe by Satellite"](#) ☎ (+32) 2 2964106